

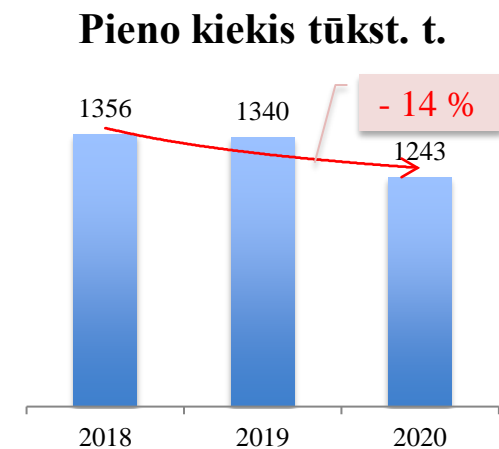
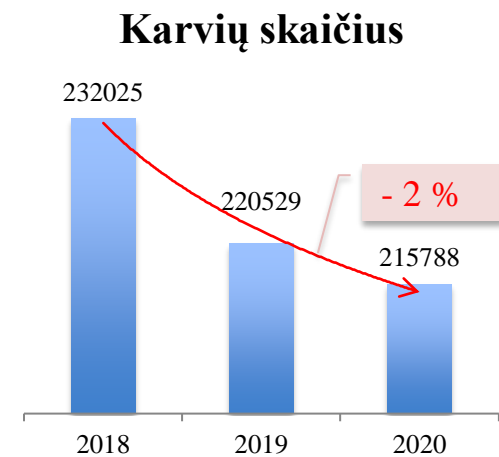
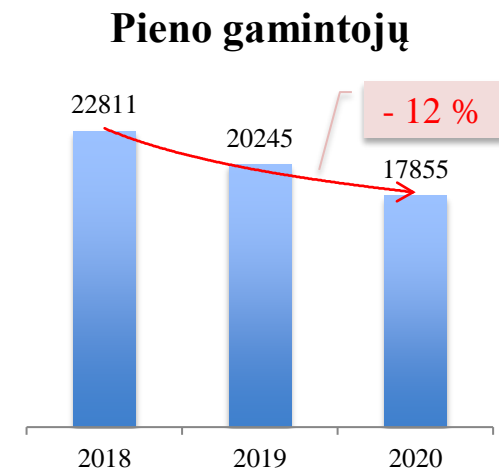


Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba

XXX – 2021 m.

Trumpa sektoriaus apžvalga (2020 m.)

	Gamintojai laikantys 1-5 karves		Gamintojai laikantys 6-14 karvių		Gamintojai laikantys 15 ir daugiau karvių		Viso
Pieno gamintojų skaičius	11998	67%	3106	17%	2751	15%	17855
Karvių skaičius	24534	11%	27215	13%	164039	76%	215788
Parduoto pieno kiekis tūkst. t	131,21	11%	131,40	11%	980,77	79%	1243,38

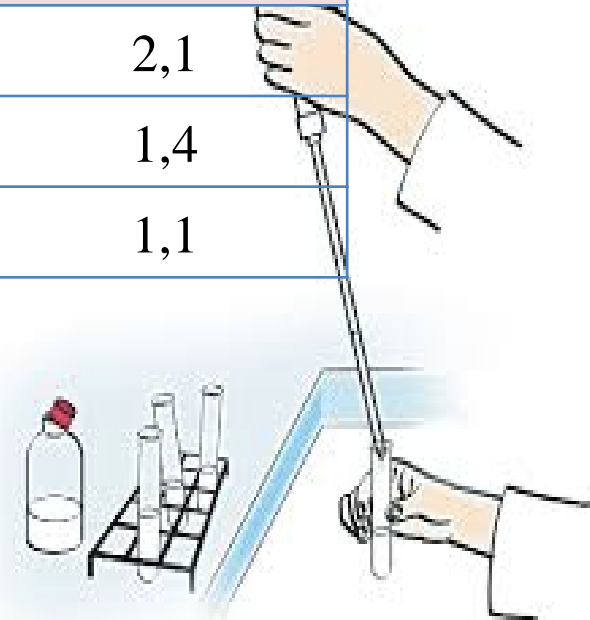


~ 1400 pieno ūkių turi šaldymo įrangą pienui atvėsinti



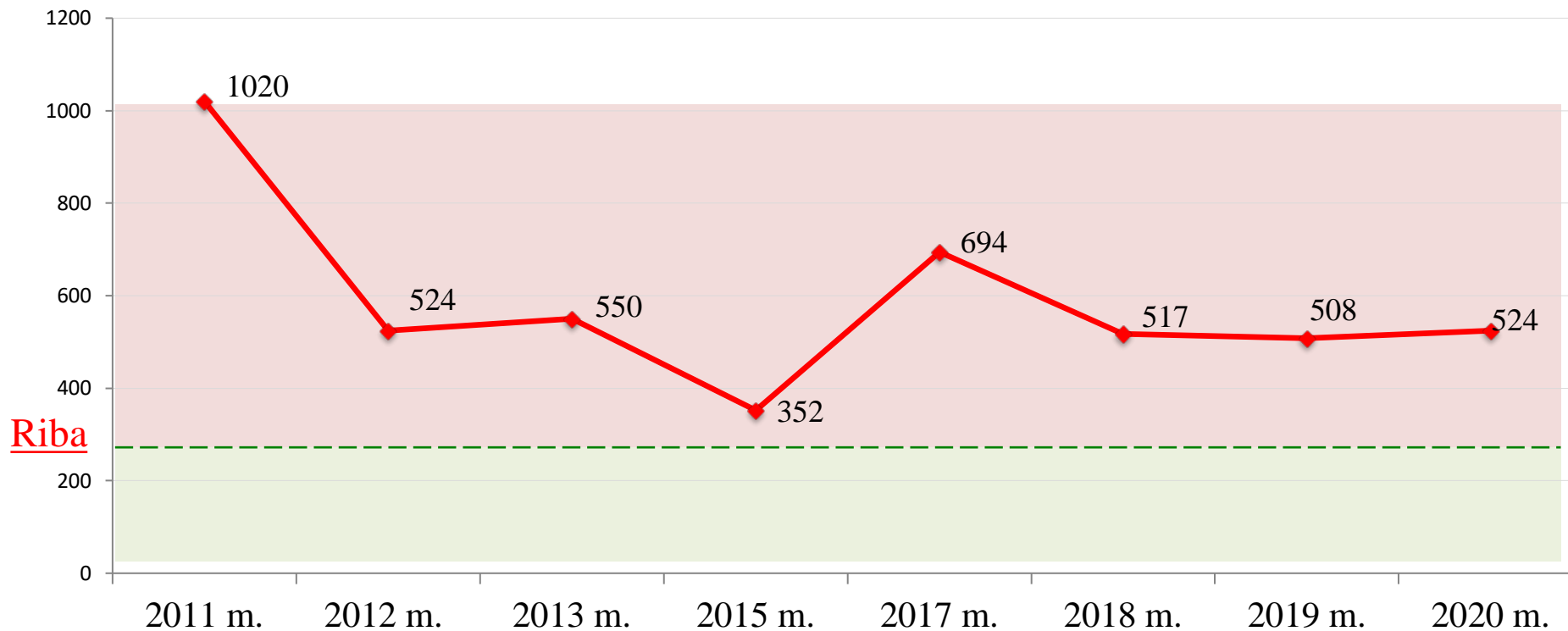
Bendro bakterijų skaičiaus tyrimai (2020 m.)

Bandos dydis	Gamintojų skaičius	Tyrimų skaičius	Faktiniai BBS>100	Faktiniai BBS>100, %	Geometriniai BBS>100	Geometriniai BBS>100, %
1-5	10047	210597	35649	16,9	7996	3,8
6-10	2621	62036	9098	14,7	1666	2,7
11-20	1624	40512	5212	12,9	776	1,9
21-50	1464	40747	4898	12	860	2,1
51-100	466	16314	1492	9,1	230	1,4
>100	282	15722	1269	8,1	172	1,1

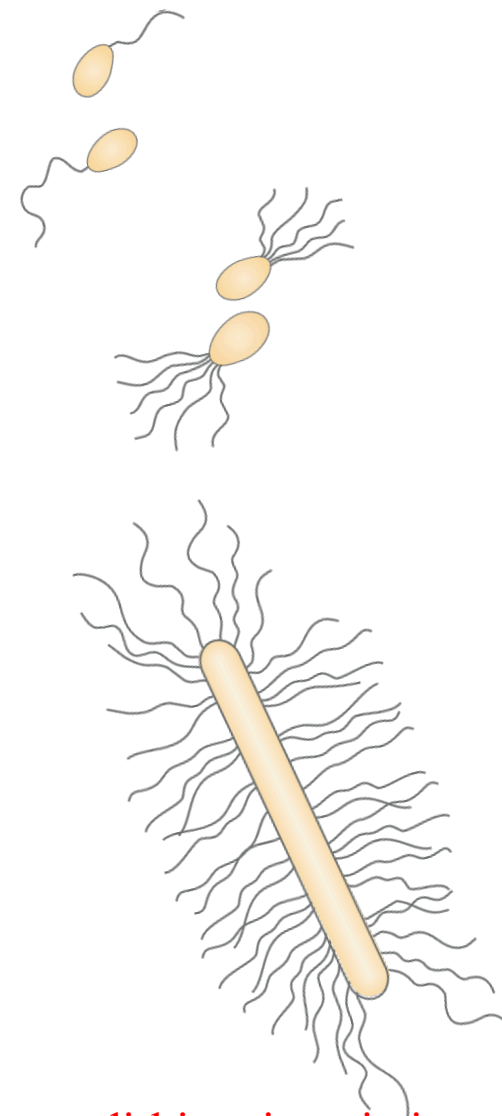


Vartų kontrolės rezultatai (2020 m.)

Bendras bakterijų skaičius tūkst. ml



Riba



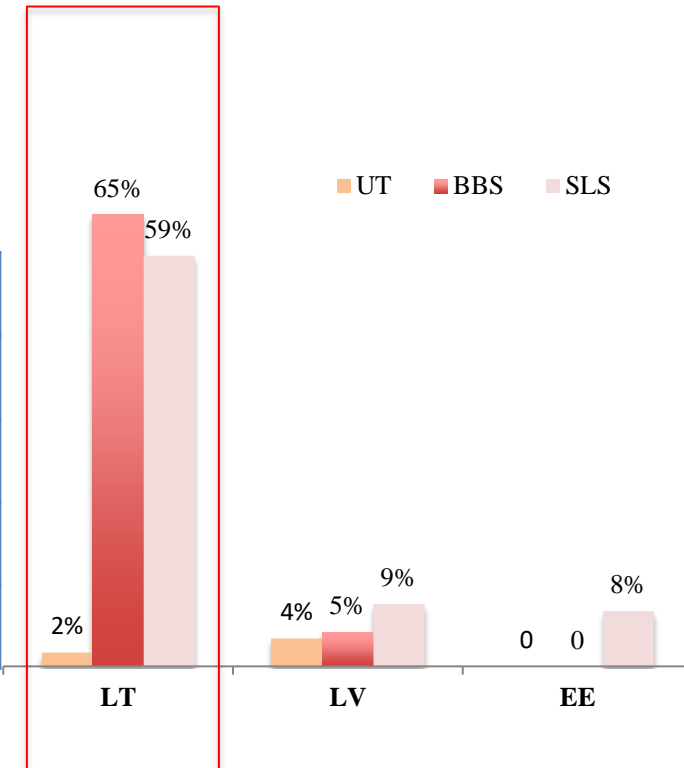
Kontrolė prie įmonių vartų. Kiekvienais metais ištiriama per 1000 žalio pieno mėginių iš pieno perdirbimo įmonių ir kooperatyvų.

Papildoma priemonė dėl pieno kokybės (2020 m.)

2020 metų 14 – 15 savaitę, 5 didžiausiose pieno perdirbimo įmonėse, vykdyta pristatomo žalio pieno kontrolė, kurios metu:

- atrinkti 375 žalio pieno mėginiai;
- įvertinta 2426 t žalio pieno.

Pieno kilmė	Mėginių skaičius	Neatitikusių pieno mėginių skaičius							
		UT		BBS		SLS		IH	
Lietuva	110	2	2%	72	65%	65	59%	1	1%
Latvija	217	8	4%	10	5%	19	9%	0	0
Estija	38	0	0	0	0	3	8%	0	0



Kontrolinių mėginių rezultatas 2020 m.

Neatitikusių rezultatų skirtumas kai mėginį atrenka pieno supirkėjas ir VMVT inspektorius

Mėginių atrinkimo vieta/mėginius atrinko	Inhibitorinės medžiagos	Somatinių ląstelių skaičius tūkst./ml	Bendras bakterijų skaičius tūkst./ml
Pieno supirkimo punktas/supirkėjas	Nerasta	30 proc.	9 proc.
Pieno supirkimo punktas/VMVT inspektorius	Nerasta	44 proc.	90 proc.



Žalio pieno mėginių Tapatumo programos vykdymas

Metai	Skirta lėšų	Tapatumo mėginiai vnt.		PGR tyrimai vnt.	
		Iš viso	Neatitiko	Iš viso	Neatitiko
2020 m.	132.000 €	67 010 *	398	1 550	1454
2019 m.	132.000 €	50 000*	256	2 000	1113
2018 m.	132.000 €	50 000	434	2 200	1 409
2017 m.	153.000 €	22 000	364	3 350	2091
2016 m.	168.000 €	25 000	112	4 000	2474
2015 m.	88.000 €	13 000	102	2 200	1375

Už nustatytus neatitikimus 19 supirkėjų sustabdyti kvalifikacinių pažymėjimų galiojimai ir 89 asmenims taikytos administracinio poveikio priemonės (ispėjimai ir baudos).

Pieno supirkimo punktuose atlikti tyrimai

Somatinių ląstelių skaičius – SLS rezultatai 2015-2020 m.

Nr.	Rodiklis	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Tirtas bendras mėginių skaičius	1176178	1075636	984708	904911	820595	746307
2.	Mėginių, kuriuose somatinių ląstelių skaičius, viršija leistinas ribas, (%)	4,36	3,66	3,64	3,71	3,65	2,74
3.	Vidutinis metinis somatinių ląstelių skaičius (tūkst./ml)	221	214	221	216	220	209

Bendras bakterijų skaičius – BBU rezultatai 2015 - 2020 m.

Nr.	Rodiklis	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Tirtas bendras mėginių skaičius	683 580	617 772	558 054	505434	450100	402708
2.	Mėginių, kuriuose bendras bakterijų skaičius, viršija leistinas ribas, (%)	5,37	6,73	7,57	9,22	6,7	5,98
3.	Vidutinis metinis bendro bakterijų skaičius (tūkst./ml)	39	44	46	43	41	37

Užšalimo temperatūra – UT rezultatai 2015 - 2020 m.

Nr.	Rodiklis	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Tirtas bendras mėginių skaičius	87 656	74 864	60 525	57 529	46 148	41256
2.	Mėginių, kuriuose užšalimo temperatūra aukštesnė, viršija leistinas ribas, (%)	6,76	8,23	11,19	9,84	12,73	7,74
3.	Vidutinis metinis tirtų pieno mėginių užšalimo temperatūra (tūkst./ml)	-0,522	-0,522	-0,525	-0,526	-0,526	-0,529

Inhibitorinės medžiagos - INH rezultatai 2015 -2020 m.

Nr.	Rodiklis	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
1.	Tirtas bendras mėginių skaičius	98155	885217	797607	713240	638020	571384
2.	Mėginių, kuriuose rastos inhibitorinės medžiagos, (%)	0,63	0,18	0,18	0,18	0,54	0,11

Teisinis reglamentavimas

Europos Komisijos Reglamentas Nr. 853/2004



- Pienas **nedelsiant** turi būti atvėsintas iki ne aukštesnės kaip 8 ° C temperatūros, jei jis surenkamas kasdien, arba iki ne aukštesnės kaip 6 ° C temperatūros – jeigu surenkamas ne kasdien.
- Vežamas pienas turi būti atšaldomas taip, kad atvažiavus į paskirtą įmonę, pieno temperatūra nebūtų aukštesnė kaip 10 ° C.
- Pieno tiekėjai gali nesilaikyti nustatytų temperatūros reikalavimų, jeigu pienas atitinka numatytus kriterijus ir jeigu pienas perdirbamas po 2 valandų nuo melžimo;

Nacionalinis teisės aktas - Pieno supirkimo taisyklės



- Pieno pardavimo metu – ne aukštesnė kaip 8 °C, **išskyrus atvejus, kai pienas pristatomas per 2 val. po melžimo**. Į pieno apdorojimo ir perdirbimo įmones atvežto pieno temperatūra neturi būti didesnė kaip 10 °C



ES teisinis reguliavimas nenumato išimčių dėl temperatūros reikalavimų nesilaikymo.

ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL PIENO
SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2021 m. sausio 22 d. Nr. 3D-48

Vilnius

2.1. Pakeičiu 7 punktą ir jį išdėstau taip:

„7. VMVT yra kontroliuojanti valstybės institucija, kuri teisės aktų nustatyta tvarka vykdo:

7.1. pieno sudėties bei kokybės vertinimo ir atsiskaitymo tvarkos superkant iš gamintojų pieną kontrolę;

7.2. superkamo pieno ir šio pieno mėginių tapatumo kontrolę ir apie jos rezultatus kontrolės vykdymo laikotarpiu kas mėnesį informuoja Žemės ūkio ministeriją.“

2.2. Pakeičiu 19 punktą ir jį išdėstau taip:

„19. Pieno supirkimo metu supirkėjo pasirinktomis dienomis imami mėginiai pieno sudėčiai ir kokybei tirti. **Ne rečiau kaip vieną kartą per įskaitinį laikotarpį iš tos pačios pieno siuntos turi būti imamas vienas pieno mėginys pieno sudėties, somatinių ląstelių skaičiaus ir bendro bakterijų skaičiaus tyrimams ir kitas mėginys – inhibitorinių medžiagų likučių tyrimams.** Mėginiai atrenkami ir konteineriai plombuojami pagal Pieno mėginių ėmimo ir ruošimo siųsti į laboratoriją tvarkos aprašą (2 priedas).“

ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL PIENO
SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2021 m. sausio 22 d. Nr. 3D-48

Vilnius

2.3. Pakeičiu 50 punktą ir jį išdėstau taip:

„50. Nutraukus pieno pirkimą šių taisyklių 39, 44 ir 49 punktuose nurodytais pagrindais, pieno supirkėjas ar jo įgaliotas asmuo surašo pieno supirkimo nutraukimo–atnaujinimo aktą, kuriame įrašo pieno supirkimo nutraukimo priežastį ir datą bei nurodo vardą, pavardę, pareigas ir pasirašo. Akte nurodoma pieno gamintojo, kuriam nutraukiamas pieno supirkimas, vardas, pavardė ir gamintojas pasirašo. Pieno pirkimas atnaujinamas, kai:

50.1. gamintojas, kuriam pieno pirkimas nutrauktas taisyklių 39 ir 44 punktuose nurodytais pagrindais ir gamintojas, pristatantis pieną į supirkimo punktą, kuriam pieno pirkimas nutrauktas taisyklių 49 punkte nurodytu pagrindu, kreipiasi į VMVT ir atlikęs Supirkimo apraše nustatytas procedūras, pateikia supirkėjui VMVT užpildytą pieno supirkimo nutraukimo–atnaujinimo aktą, kuriame pateiktos išvados dėl atnaujinimo ir tyrimų protokolą iš laboratorijos apie tyrimo pieno supirkimui atnaujinti rezultatus. Šiems tyrimams mėginius paima supirkėjas iš pristatyto į pieno supirkimo punktą pieno arba tiesiogiai ūkyje. **Laboratorija iš mėginių, skirtų inhibitorinių medžiagų arba bendro bakterijų skaičiaus tyrimams, papildomai atlieka šių mėginių riebalų, baltymų, laktozės bei somatinių ląstelių skaičiaus tyrimus. Gauti rezultatai naudojami paimto pieno mėginio reprezentatyvumui įvertinti.** Šiuo atveju išlaidas, nurodytas šių taisyklių 53 punkte, apmoka gamintojas;

50.2. gamintojas, parduodantis pieną tiesiogiai iš ūkio, kuriam pieno pirkimas nutrauktas taisyklių 49 punkte nurodytu pagrindu, atlikęs Supirkimo apraše nustatytas procedūras, pateikia pieno supirkėjui prašymą raštu, pridėdamas tyrimų protokolą iš laboratorijos apie tyrimo pieno supirkimui atnaujinti rezultatus. Pieno supirkėjas užpildo pieno supirkimo nutraukimo–atnaujinimo aktą ir nurodo supirkimo atnaujinimo pagrindą, datą ir laiką, nuo kada atnaujinamas supirkimas. Šiems tyrimams pieno mėginius supirkėjas paima tiesiogiai ūkyje. **Laboratorija iš mėginių, skirtų inhibitorinių medžiagų arba bendro bakterijų skaičiaus tyrimams, papildomai atlieka šių mėginių riebalų, baltymų, laktozės bei somatinių ląstelių skaičiaus tyrimus. Gauti rezultatai naudojami paimto pieno mėginio reprezentatyvumui įvertinti.** Šiuo atveju išlaidas, nurodytas šių taisyklių 53 punkte, apmoka gamintojas. Kiekvienu atveju, kai yra sustabdomas pieno supirkimas, laboratorija ir supirkėjas nedelsiant informuoja atitinkamą teritorinę VMVT. Teritorinę VMVT supirkėjas informuoja apie supirkimo atnaujinimą. Teritorinė VMVT, išanalizavusi gautą bei turimą informaciją apie pieno mėginių tyrimų rezultatus, reprezentatyvumą ir atsižvelgdama į rizikos vertinimus ir gamintojo veiklos istoriją, sprendžia dėl patikrinimo būtinumo. Pieno supirkimą atnaujinti gali atlikti tik tas supirkėjas, kuris ir atliko sustabdymą. Gamintojas negali parduoti pieno kitam supirkėjui kol neatliktos supirkimo atnaujinimo procedūros.“

ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2001 M. GEGUŽĖS 9 D. ĮSAKYMO NR. 146 „DĖL PIENO
SUPIRKIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2021 m. sausio 22 d. Nr. 3D-48

Vilnius

2.4. Pakeičiu 63 punktą ir jį išdėstau taip:

„63. Superkamo pieno ir šio pieno mėginių **tapatumo kontrolė vykdoma pagal VMVT sudarytus planus**. Iš mėginių, skirtų inhibitorinių medžiagų arba bendro bakterijų skaičiaus, arba užšalimo temperatūros tyrimui **pasirinktinai** papildomai atliekami šių mėginių riebalų, baltymų, laktozės bei somatinių ląstelių skaičiaus tyrimai, o gauti rezultatai palyginami tarpusavyje ir / arba su tos pačios paėmimo dienos mėginių, skirtų sudėties ir somatinių ląstelių skaičiaus tyrimams, rezultatais. Palyginimo rezultatai ir informacija **duomenų analizės lape** apie netapačius mėginius, **pažymint šiuos mėginius simboliu „F“ (falsifikuotas)**, perduodami VMVT.“

2.5. Pakeičiu 1 priedo 1.4 papunktį ir jį išdėstau taip:

„Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Norma	Tyrimo periodiškumas	Kas nustato
1.4.	Temperatūra	Pieno pardavimo metu – ne aukštesnė kaip 8 °C. Į pieno apdorojimo ir perdirbimo įmones atvežto pieno temperatūra neturi būti didesnė kaip 10 °C	Priimant kiekvieną pieno siuntą	Supirkėjas“.

3. N u s t a t a u, kad šio įsakymo **2.2, 2.3, 2.4 papunkčiai įsigalioja 2021 m. kovo 1 d., 2.5 papunktis – 2023 m. sausio 1 d.**

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas



Děkujeme už děmesí!